

Junis konferens 2020:
Alkohol, graviditet och små barns hälsa
www.junis.se/konferens

Samtalsfrågor

Katarina Wittgard, Annika Andersson och Jenny Rangmar

Övergripande frågor

- Vilka arbetsinstrument, metoder eller riktlinjer har ni i er verksamhet när det kommer till att informera eller ta upp frågor rörande graviditet och alkohol?
- Vad ser du för fördelar med dessa?
- Kan du identifiera några svårigheter och hinder?
- Har du möjlighet att anpassa dina arbetsinstrument vid behov eller arbetar du strikt i förhållande till en specifik modell?
- Alla barn har rätt till bästa möjliga hälsa, tillgång till hälso- och sjukvård samt till rehabilitering med stöd i barnrättslagen (i enlighet till barnkonventionens artikel 24). På vilket sätt kan du i din verksamhet värna om barns rätt vid misstanke om alkoholrelaterade fosterskador? Vilka samverkanspartners kan du identifiera i detta arbete?

Samtal med föräldrar

- Fundera under några minuter kring dina egna erfarenheter av att ta upp alkoholfrågan med blivande föräldrar eller föräldrar.
- Hur kan man lyfta frågan med föräldrar, även om man inte har någon aning om ifall mamman druckit alkohol under graviditeten?
- Vad kännetecknar ett dåligt samtal, när är du inte nöjd?
- Vad kännetecknar ett bra samtal, när är du nöjd?
- Vad tror du behövs för att fler ska känna sig bekväma med att ta upp alkoholfrågan med blivande föräldrar och föräldrar?

Samarbete

- Vilka verksamheter känner du till runt dig i din professionella vardag, som du kan samarbeta med när du identifierar föräldrar som har behov av insatser kring alkohol- eller annan droganvändning.
- Har du behov av fler samarbetspartners eller samarbete i annan form?

Du som möter barn

- Har du någon gång mött ett barn som du misstänkte hade en alkoholskada? Vad var det som fick dig att reagera?
- Spelar det någon roll för de som drabbats av alkoholskada om de får en diagnos eller inte, huvudsaken är väl att de får hjälp?
- "Omgivningen måste vara lite smart" säger Katarina Wittgard. Hur kan ni anpassa er verksamhet för att underlätta för barn med alkoholrelaterade fosterskador? Vilka fördelar och nackdelar kan de åtgärderna ha för andra barn?
- Hur kan du i din verksamhet göra skillnad för barn och ungdomar med alkoholskador?
- Vad tänker du när du hör om de negativa effekter som kan uppstå genom livet för människor på grund av alkoholrelaterade fosterskador?
- Familjehemsmamman Annika berättar att de inte fick så mycket information om alkoholrelaterade fosterskador och dess effekter. Även de vuxna barnen i Jenny Rangmars forskning säger att de hade önskat att fler visste vad FAS var. Vad behövs för att nå ut med kunskapen till skolan, socialtjänsten, hälso- och sjukvården och andra?
- Vad tycker du om Jenny Rangmars förslag om att barn ska få veta att alkohol är skadligt för fostret redan när de lär sig hur barn blir till? Om du inte håller med, när ska information ges?
- När så många som 1% av befolkningen har alkoholrelaterade fosterskador finns problemen naturligtvis inte enbart hos barn. Vilka yrkesgrupper borde ha den här kunskapen för att kunna vara ett bättre stöd för äldre barn, ungdomar eller vuxna?